

allerede siden 1850, har Befæstningsvesenet ladet disse Reverser faae en anden Form, saaledes, at Bedkommende forpligter sig til at borttage sin Bygning, naar det af Krigsbestyrelsen forlanges uden at der siges det Mindste om, i hvad Tiemed, det skeer. Derfor det faldt Krigsbestyrelsen ind at see sig vred paa en eller anden Bygning, saa skulde det være Grund nok overfor Gieren til at forlange hans Bygning nedreven. — Det var i Hensigt til de her udviklede Lovbestemmelser og Tilstande, at der under vor Discussion om Loven af 6te Juli 1867 opstod en Meningsforskiel og Meningskamp, som vil være i friff Grindring hos de ærede Medlemmer, der dengang deeltog i Rigsdagens Forhandlinger. Den Anskuelse, som stod i Harmoni med Loven af 6te Januar 1852, og for hvilken adskillige Medlemmer her i Salen talte, og som jeg i Udvalget særlig forsvarede, var den, at naar Staten overlægger sine Fæstningsværker, maatte der ved hele den tidligere Indskrænkning overfor de private Grundeiere, som alene havde knyttet sig til Hensynet til Fæstningsværkerne og Byens Forsvar, bortfalde uden videre. Den grundede sig paa Overvejsningen om, at Staten ikke havde nogen anden Ret over dette Terrain, end den at forlange, at Fæstningens Forsvar ikke skulde stades, og i det Dieklif, da Staten erklærede, at Fæstningen ikke mere var til, maatte dermed Indskrænkningen bortfalde uden noget Bederlag eller nogen Erstatning, ligesom den var bortfalden for det siernere Terrain ved Loven af 6te Januar 1852. Denne Anskuelse fik et noget andet Udtryk i Formen, men fuldkommen Tilslutning i Realiteten fra et andet Mindretal i det nedsatte Kelfethingsudvalg, den daværende Rigsdagsmand for Randers Amt 1ste Valakreds (Jacob Jensen), om hvem det forresten kan siges, at om end Hænderne vare Jacobs, saa var dog Næsten Claus. — Ja, det er nok egentlig omvendt: Næsten var Jacobs, men Hænderne vare Claus; den Mindretals-Betænkning, som er indbragt af ham og med hans Navn skyldes, som det ikke er nogen Synd at røbe, væsentlig Overtst. Tischer-ning, der under sin tidligere Optræden her i Rigsdagen med al mulig Styrke har hævdet den Anskuelse, at Demarcationsindskrænkningen

saa udelukkende var knyttet til Fæstningsværkerne, at den saasnart Fæstningen hævedes, maatte bortfalde uden Bederlag. Men i Modsetning hertil fremkom en anden Anskuelse, der blev særlig her i Øhinet. Den gik ud paa, at hvorledes det end oprindeligt havde forholdt sig med Demarcationsindskrænkningen, var Staten nu engang ved den kommen i Besiddelse af Noget en Ret eller Magt, der kunde blive et betydeligt Aktiv, at Staten ved at opgive Demarcationsætningen paa een Gang skaffede de private Grundeiere en meget betydelig Værdiforøgelse, at det derfor var rimeligt og billigt, at de deelte med Staten den store Fordeel, der saaledes uden nogen Handling fra deres Side kom dalende ned til dem fra Himlen. Denne Anskuelse sevede her i Øhinet med et stort Sleertal. Sagen gik næsten eenstemmig ogjensnems Lands Øhinet, Loven blev stadfæstet af Kongen, og dermed maatte dette Spørgsmaals Afgjørelse betragtes, som endelig. Det kan ikke være Tale om nu at vende tilbage til en Retsbetragtning, der af den lovgivende Magt efter en omhyggelig Drøvelse er bleven underkendt. Hvad Mening man end kan have haft i sin Tid om Rigtigheden og Retfærdigheden af Afgjørelsen, følger det af sig selv, at man, efterat en Lov har talt sit sidste Ord, maatte høre sig, maatte resignere; man kan ikke blive ved at fastholde en Anskuelse, der er bleven underkendt af den Magt, som i vor Stat er den afgjørende. Spørgsmaalet derom maatte altsaa nu bortfalde, og jeg vil i mine følgende Betragtninger ikke paa noget Punkt støtte mig til den Opfattelse af de private Grundes Udgang til Byggeskæb uden Bederlag, som jeg dengang hævede; jeg skal lægge alene Loven af 6te Juli 1867 og dens Mand til Grund. Men det har været nødvendigt at give denne Ad-nyttling, fordi man ellers ikke rigtig kan forstaae, hvad der danner Baggrunden for Uoverensstemmelsen, og hvori det Urigtige bestaar ved den Fremgangsmaade, den er brugt af Krigsministeriet ved Udførelsen af Lovens værige Bestemmelser, og som i almindelighed i Stølge Lovens § 5 skal der paa det siernums Demarcations Terrain foretages en vis Exp. og r. i. t. t. n. som staaer i Forbindelse med Planen for Udvendelsen af det til Fæst-